Partij	Nummer	Vraag	Beantwoording
PRO	1	Onder welk thema valt de post verlichting (lantaarnpalen) in de tabel beeldkwaliteit openbare ruimte op blz 43 van de begroting?	Openbare verlichting valt onder het thema meubilair.
PRO	2	Op blz 134 van de begroting wordt aangegeven dat er een risico bestaat op kostenstijging door aanzuigende werking van het wijkteam. Wie/ welke functie voert de integrale hulpvraagverduidelijking uit bij het wijkteam wanneer een gezin zich meldt met problemen.	De medewerkers van het wijkteam. Dit zijn op dit moment medewerkers van diverse organisaties, zoals TWB, SDW en WijZijn. Daarnaast zijn aan de wijkteams ook jeugdprofessionals, Wmo-adviseurs en klantmanagers gekoppeld.
PRO	3	Op bladzijde 180 van de Begroting staat: “Om de totale investeringen te laten aansluiten op het bij het beleidskader vastgestelde investeringsniveau voor de jaren 2027 tot en met 2030, zijn de projecten binnen de openbare ruimte geprioriteerd. Hierdoor worden enkele projecten geschrapt en worden de planning en omvang van andere projecten aangepast. Ook kunnen werkzaamheden niet in alle gevallen worden gecombineerd of integraal worden uitgevoerd. Dit kan ook gevolgen voor het nakomen van eerder gemaakte afspraken met externe partijen. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de projecten die worden geschrapt, worden uitgesteld of waarvan de planning of integrale uitvoering wordt bijgesteld.” Onder dit stuk tekst staat een tabel, met Project en Bedrag/Jaar. Vragen:	Zie beantwoording 3a, 3b, 3c, 3d en 3e
PRO	3.a	● Kan er per project in de tabel worden verduidelijkt welke van de genoemde projecten worden geschrapt of uitgesteld?	Landschap van Allure en Rijtuigweg zijn geschrapt. Bunthof & Groeshof, Grote Hazelaar, Jacob Obrechtlaan Noord/Burgemeester van Hasseltstraat, Noord- en Zuidzijde Haven (oostelijk deel) en Wilhelminaveld worden niet integraal uitgevoerd. In deze projecten wordt wel het riool vervangen en niet de openbare ruimte. Project Muziekbuurt is in de tijd verschoven naar een jaar later.
PRO	3.b	● Wat betekent ‘Bedrag/Jaar’ in de tabel?	Dit is het gereserveerde aanvullend bedrag voor dat jaar wat nodig is om het project integraal uit te kunnen voeren.
PRO	3.c	● Kan er verduidelijkt worden welke werkzaamheden/projecten niet kunnen worden gecombineerd of integraal worden uitgevoerd?	Voor Landschap van Allure (Poortgebied) betekent dit dat het werk (ontsluiting van A4) niet gerealiseerd kan worden. Voor de overige projecten betekent dit dat project beperkt blijft tot vervanging van het riool en de openbare ruimte niet wordt uitgevoerd.
PRO	3.d	● Kan er verduidelijkt worden bij welke projecten er gevolgen zijn voor het nakomen van eerder gemaakte afspraken met externe partijen?	Bij Landschap van Allure en Bunthof & Groeshof.

Partij	Nummer	Vraag	Beantwoording
PRO	3.e	● Kan er verduidelijkt worden wat het vastgestelde investeringsniveau voor 2027 t/m 2030 is, waar deze uit voortkomt? En wat zorgt er nu voor dat er geherprioriteerd moet worden?	Het vastgestelde investeringsniveau is vastgesteld bij het Beleidskader. Het investeringsniveau is gebaseerd op het investeringsniveau 2027 en verhoogd met een prijsindexatie 2,5% en een volumegroei van 2,0% .
PRO	4	BLz 60; Programma 5 – Onderwijs A.5.1.1 We versterken de voorschoolse educatie. We zetten in op een zo hoog mogelijk bereik en deelname aan voorschoolse educatie voor doelgroepkinderen met als doel een goede start in het basisonderwijs. Vraag; op welke manier verwacht het College hier de ouders in te betrekken?	De toeleiding voor de voorschoolse educatie gebeurt via het consultatiebureau door Thuiszorg West-Brabant. Het consultatiebureau ziet bijna 100% van alle 0-4 jarigen (dus ook hun ouder). De gemeente Bergen op Zoom geeft extra middelen aan Thuiszorg West-Brabant om extra aandacht te besteden aan ouders die de kinderen niet inschrijven bij peuteropvang. Zij krijgen per consult extra tijd en bellen na om ouders die hun kind nog niet in hebben ingeschreven, te motiveren om hun kind alsnog in te schrijven. De gemeente Bergen op Zoom behoort overigens landelijk tot de gemeenten met het hoogste bereik wat betreft deelname van kinderen aan voorschoolse educatie.
PRO	5	Burgerparticipatie bladzijde 9 Op pagina 9 van de begroting staat dat we inzetten op actieve participatie. Hoe komt dit terug in de doelen en acties voor 2027? Welke concrete acties uit de participatievisie worden in 2027 uitgevoerd? Welk budget en welke capaciteit zijn hiervoor beschikbaar? Of valt dit binnen bestaande middelen? Hoe wordt de raad geïnformeerd over de uitvoering van de participatievisie en de invloed die inwoners daadwerkelijk hebben gehad?	Op verschillende manieren geven we uitvoering aan actieve participatie. Op dit moment wordt gewerkt aan een College uitvoeringsprogramma. Hierin wordt de ambitie en visie uit de Participatievisie uitgewerkt in doelen en middelen voor het jaar 2027. Deze uitwerking resulteert ook in een financiële uitwerking. Bovendien is er een eerste opzet gemaakt van de uitvoeringsagenda Participatie. Per 1 december start de Strategisch adviseur Communicatie & Participatie. Met deze rol versterken we en werken we aan een goede verbinding tussen communicatie, participatie, beleid en bestuur. Hiermee versterken we de ambtelijk-bestuurlijke samenwerking en werken we meer integraal aan de opgaven en ontwikkeling van onze gemeente. In het kader van de Omgevingswet wordt gewerkt aan de herijking van de leidraad voor omgevingsdialoog. Hiermee krijgen

Partij	Nummer	Vraag	Beantwoording
			initiatiefnemers betere handvaten om een omgevingsdialoog bij ruimtelijke initiatieven te organiseren. Tot slot wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een programma voor Omgevingsmanagement. Hiermee willen we het omgevingsgericht werken in het breedste zin van het woord betekenisvol inzetten in projecten en opgaven binnen onze gemeente.
PRO	6	A.4.6.3 – We werken verder aan samenwerking en monitoring Welke middelen heeft de gemeente om te handhaven tegen werkgevers die arbeidsmigranten slecht huisvesten in woningen in de stad? Hoeveel signalen ontvangt de gemeente hierover? En hoe vaak treedt de gemeente handhavend op?	Op dit moment wordt gewerkt aan een College uitvoeringsprogramma. Hierin wordt de ambitie en visie uit de Participatievisie uitgewerkt in doelen en middelen voor het jaar 2027. Deze uitwerking resulteert ook in een financiële uitwerking. Bovendien is er een eerste opzet gemaakt van de uitvoeringsagenda Participatie. Per 1 december start de Strategisch adviseur Communicatie & Participatie. Met deze rol versterken we en werken we aan een goede verbinding tussen communicatie, participatie, beleid en bestuur. Hiermee versterken we de ambtelijk-bestuurlijke samenwerking en werken we meer integraal aan de opgaven en ontwikkeling van onze gemeente. In het kader van de Omgevingswet wordt gewerkt aan de herijking van de leidraad voor omgevingsdialoog. Hiermee krijgen initiatiefnemers betere handvaten om een omgevingsdialoog bij ruimtelijke initiatieven te organiseren. Tot slot wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een programma voor Omgevingsmanagement. Hiermee willen we het omgevingsgericht werken in het breedste zin van het woord betekenisvol inzetten in projecten en opgaven binnen onze gemeente.
PRO	7	CDOKE Waarvoor worden de CDOKE-middelen gebruikt? Worden deze uitsluitend ingezet om bestaande medewerkers te bekostigen, of zijn er ook middelen gebruikt voor het aantrekken van extra personeel? Zo ja, hoeveel fte aan nieuw personeel wordt hiermee gefinancierd en hoeveel fte betreft personeel dat al in dienst was voordat de CDOKE-middelen beschikbaar kwamen?	CDOKE middelen zijn bestemd voor de uitvoering van de Klimaatwet, artikel 2. Specifiek gericht op de Europese doelstellingen 55% minder CO2 in 2030 en CO2 neutraal in 2050. Vanaf 2023 worden CDOKE middelen ontvangen. 90% voor capaciteit voor uitvoering van de Klimaat en Energiewet. 10% voor projectkosten die

Partij	Nummer	Vraag	Beantwoording
			hieraan gerelateerd zijn. Er wordt zowel bestaand personeel als extra personeel van bekostigd. In 2026 werd middels een zgn. 'budgetswap' €204.000 extra bestaand personeel bekostigd.
PRO	8	We passen kunstmatige intelligentie verantwoord toe (Q1–Q4) Worden de pilots al vóór of tijdens het voorstel gestart, of pas daarna? En wordt de AI die tijdens de pilots wordt gebruikt, onderdeel van het uiteindelijke voorstel?	Reeds beantwoord in eerdere terugkoppeling op vragen (13, 14 en 25 Financiën - Bedrijfsvoering)
PRO	a.7.1.2.	Wat maakt de aanpak middelengebruik integraal?	De regionale aanpak middelengebruik is integraal omdat zij niet alleen gericht is op alcohol, maar op alle vormen van middelengebruik. Daarbij worden preventie, handhaving, gezondheidsbevordering en vroegsignalering verbonden met bestaande programma's. Door intensieve samenwerking tussen gemeente en maatschappelijke partners ontstaat een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het voorkomen en terugdringen van (problematisch) middelengebruik.
PRO	8.1.4	Wat houdt het kansenbudget in	Het Kansenbudget is een activerend instrument binnen een pilot voor alleenstaande moeders in de gemeente Bergen op Zoom. Deze doelgroep ervaart vaak een zware combinatie van financiële stress, sociaal isolement en belemmeringen bij de opvoeding en participatie. Via een praktische groepsaanpak versterkt de pilot de zelfredzaamheid en sociale netwerken van de deelneemsters. Het Kansenbudget (in totaal € 2.000) wordt hierbij gericht ingezet om tastbare drempels voor maatschappelijke deelname (zoals vervoer, opvang of leermiddelen) direct op te heffen, daar waar dit via voorliggende voorzieningen niet mogelijk is.
PRO	Verordening	Opbouw marktgelden en verdiscontering elektratarieven	In 2024 zijn de Marktverordening en het Marktreglement aangepast. Daarbij is besloten om, na invoering van slimme meters, de werkelijke elektriciteitskosten door te berekenen aan de marktkooplieden. Op dit

Partij	Nummer	Vraag	Beantwoording
			moment wordt voor de elektriciteitsvoorziening van de weekmarkt nog gebruikgemaakt van traditionele meterkasten. Voor zover bekend worden de elektriciteitskosten daarom nog niet afzonderlijk doorberekend.
PRO	4-11-2026	Hoe zijn de kosten van het uitvoeringsprogamma DEK gedekt? Hoeveel zijn deze kosten?	Vraag is 04-11-2026 gesteld en kan niet voorafgaand aan de Algemene Commisie beantwoord worden. Antwoord volgt volgende week voorafgaand aan de raadsvergadering.
PRO	4-11-2026	Is het technisch haalbaar dat de gemeente gedeeltelijk of volledig afstapt van Microsoft? En zo ja wat zouden de kosten hiervan zijn?	Een gedeeltelijke of volledige overstap van Microsoft is voor Bergen op Zoom op korte termijn geen realistisch uitvoerbaar scenario. Microsoft is verweven met de digitale werkomgeving en de onderliggende ICT-infrastructuur; de opgave gaat dus verder dan het vervangen van kantoorsoftware. Bij een overstap naar een ander besturingssysteem moet, als voorbeeld, voor circa 150 applicaties worden onderzocht of deze daarop blijven werken en door hun leveranciers worden ondersteund. Mogelijk zijn aanpassingen of vervanging nodig, met gevolgen voor inkoop, contracten en samenwerking met leveranciers en partners. Ook moet duidelijk zijn hoe de dienstverlening aan inwoners tijdens de overgang doorgaat en hoe cyber- en informatiebeveiligingsrisico's worden beheerst. De overgang vraagt bovendien veel van medewerkers, die met andere programma's en werkwijzen moeten leren werken. De lokale afhankelijkheden, mogelijke alternatieven en gevolgen voor medewerkers, dienstverlening, beveiliging en kosten zijn onderdelen van het concrete onderzoek dat we in 2027 willen uitvoeren. Op basis daarvan kan worden bepaald welke onderdelen haalbaar zijn en welke eenmalige en structurele kosten daarbij horen. Zolang die

Partij	Nummer	Vraag	Beantwoording
			analyse er niet is, is een betrouwbare kostenraming niet mogelijk. Een snelle keuze zonder deze gevolgen zorgvuldig te onderzoeken kan op gespannen voet staan met andere doelen uit Programma 1 van de begroting, zoals informatiebeveiliging, in control zijn en de continuïteit van de dienstverlening. Dit vraagt om een zorgvuldige afweging. Die sluit aan bij het bestuursakkoord, waarin digitale autonomie en technologie met publieke waarden aandacht krijgen en waarbij keuzes ook uitvoerbaar en verantwoord moeten zijn. Daarom volgen we landelijke ontwikkelingen actief en sluiten we aan bij initiatieven en inzichten die relevant zijn voor onze situatie.